

NC-104

November-2022

M.Com., Sem.-III

503 : Financial Services

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચનાઓ : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

1. શાખ ક્રમાંકન એટલે શું ? ભારતમાં શાખ ક્રમાંકન પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયા સમજાવો. 14
અથવા
(A) ટૂંકનોંધ લખો : ક્રેડિટ એનાલિસીસ રિસર્ચ લિ. 7
(B) ટૂંકનોંધ લખો : પાકા આડતિયાના વિવિધ પ્રકારો 7
2. રોકાણ બેંકિંગ એટલે શું ? રોકાણ બેંકના કાર્યો અને જુદા-જુદા પ્રકારો સમજાવો. 14
અથવા
(A) ટૂંકનોંધ લખો : રાષ્ટ્રીય ગૃહ બેંકની ભૂમિકા 7
(B) ટૂંકનોંધ લખો : મૂડી બજારમાં વેપારી બેંકરોની ભૂમિકા 7
3. ભારતમાં અનુસૂચિત વેપારી બેંકોનું માળખું સમજાવો. 14
અથવા
(A) તકાવત લખો : સામાન્ય વીમો અને જીવનવીમો 7
(B) ટૂંકનોંધ લખો : નિષ્ક્રિય અસ્કાયમતો (NPA)ના કારણો 7
4. મ્યૂચ્યુઅલ ફંડ એટલે શું ? મ્યૂચ્યુઅલ ફંડમાં રોકાણના ફાયદા અને ગેરફાયદા વિગતવાર સમજાવો. 14
અથવા
(A) ટૂંકનોંધ લખો : મ્યૂચ્યુઅલ ફંડમાં રોકાણ પદ્ધતિઓ 7
(B) ટૂંકનોંધ લખો : મ્યૂચ્યુઅલ ફંડના રોકાણકારો માટે કરવેરાની અસરો 7

5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ સાત)

- (1) ડિમેટ સ્વરૂપે રાખેલા શેરથી રોકાણકારોને કયો ફાયદો થાય છે ?
 (a) સ્ટેમ્પ ડ્યૂટી લાગતી નથી. (b) ચોરીનો ભય રહેતો નથી.
 (c) શેરની ઝડપી ફેરબદલી (d) ઉપરના તમામ
- (2) ભારતમાં શાખ ક્રમાંકન કરતી સૌપ્રથમ સંસ્થા કઈ ?
 (a) CARE (b) CRISIL (c) ICRA (d) NSIC
- (3) 'BB' શાખ ક્રમાંકન એટલે શું ?
 (a) અપૂરતી સલામતી (b) મધ્યમ સલામતી
 (c) મધ્યમથી વધુ સલામતી (d) સામાન્ય સલામતી
- (4) વેપારી બેંકોએ સેબીના નિયમ પ્રમાણે કયા અધિકારીની નિમણૂક કરવી ફરજિયાત છે ?
 (a) માનવ સંસાધન અધિકારી (b) નિયમન પાલન અધિકારી
 (c) જનસંપર્ક અધિકારી (d) નાણાંકીય અધિકારી
- (5) નીચેના પૈકી કઈ સેવા રોકાણ બેંકો આપતી નથી ?
 (a) પ્રારંભિક જાહેરભરણા (b) હક્કના ભરણા અંગે સેવા
 (c) શેર જપ્તીની સેવા (d) પસંદગીની ફાળવણી અંગે સેવા
- (6) હક્કનું ભરણું કેટલું હોય તો લીડ વેપારી બેંકરની નિમણૂક જરૂરી નથી ?
 (a) ₹ 50 લાખ (b) ₹ 125 લાખ (c) ₹ 75 લાખ (d) ₹ 100 લાખ
- (7) ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીએ કયા વર્ષમાં બેંક ઓફ કલકત્તાની સ્થાપના કરી હતી ?
 (a) 1910 (b) 1806 (c) 1811 (d) 1820
- (8) વીમા કરારમાં બંને પક્ષકારોએ વીમાને લગતી તમામ અગત્યની માહિતી સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવવી તેને કયો સિદ્ધાંત કહે છે ?
 (a) સંપૂર્ણ ભરોસાનો સિદ્ધાંત (b) વીમા યોગ્ય હિતનો સિદ્ધાંત
 (c) નુકસાન વળતરનો સિદ્ધાંત (d) હક્ક બદલાનો સિદ્ધાંત
- (9) ગર્ભિત શરત એટલે શું ?
 (a) લેખિત શરત (b) માની લેવાયેલ શરત
 (c) પોલીસીમાં દર્શાવેલ શરત (d) માત્ર મૌખિક શરત
- (10) મ્યૂચ્યુઅલ ફંડના યુનિટની વાસ્તવિક કિંમત એટલે કઈ કિંમત ?
 (a) મૂળ કિંમત (b) બજાર કિંમત
 (c) યોજખી મિલકતની કિંમત (d) પ્રીમિયમ સાથેની કિંમત
- (11) ડિવિડન્ડ જાહેર કર્યા પછી કેટલા દિવસમાં યુનિટ ધારકોને ડિવિડન્ડનું વોરંટ મોકલી આપવું પડે ?
 (a) 15 દિવસ (b) 30 દિવસ (c) 10 દિવસ (d) 21 દિવસ
- (12) યુનિટ ટ્રસ્ટ ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 (a) ઈ.સ. 1960 (b) ઈ.સ. 1962 (c) ઈ.સ. 1963 (d) ઈ.સ. 1966

NC-104

November-2022

M.Com., Sem.-III**503 : Financial Services****Time : 2½ Hours]****[Max. Marks : 70**

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
 (2) Figures to the right indicate marks allocated to each question.

1. What is Credit Rating ? Explain process of obtaining Credit Rating in India. 14
- OR**
- (A) Write short note : Credit Analysis Research Limited 7
 (B) Write short note : Various types of Factoring 7
2. What is investment banking ? State the functions and different types of investment banks. 14
- OR**
- (A) Write short note : Role of National Housing Bank 7
 (B) Write short note : Role of Merchant Bankers in the Capital Market 7
3. Explain the scheduled commercial banking structure in India. 14
- OR**
- (A) State the difference between Life Insurance and General Insurance. 7
 (B) Write short note : Causes of NPA (Non-Performing Assets) 7
4. What is Mutual Fund ? State the advantages and disadvantages of Investments in Mutual Funds in detail. 14
- OR**
- (A) Write short note : Techniques of investing in Mutual Funds 7
 (B) Write short note : The Tax implications for Mutual Fund Investors. 7

5. Choose the correct options : (Attempt any Seven)

- (1) Which is the benefit of keeping the share in demate form to investors ?
 (a) No need to pay stamp duty (b) No fear of theft
 (c) Quick transfer of shares (d) All of the above
- (2) Which is the first Credit Rating Institution of India ?
 (a) CARE (b) CRISIL (c) ICRA (d) NSIC
- (3) What is 'BB' Credit Rating ?
 (a) Not enough safety (b) Medium safety
 (c) More than medium safety (d) Normal safety
- (4) As per SEBI rules appointment of which officer is compulsory for commercial banks ?
 (a) Human Resources Officer (b) Compliance Officer
 (c) Public Relation Officer (d) Financial officer
- (5) Which service is not given by investment banks from the following ?
 (a) Service Regarding Initial Public issue
 (b) Service Regarding Right Issues
 (c) Service Regarding Forfeiting
 (d) Service Regarding Preferential Allotment
- (6) For how much amount of Right issue, the appointment of lead merchant bank is not required ?
 (a) ₹ 50 lakhs (b) ₹ 125 lakhs (c) ₹ 75 lakhs (d) ₹ 100 lakhs
- (7) In which year East India Company established Bank of Kolkata ?
 (a) 1910 (b) 1806 (c) 1811 (d) 1820
- (8) The principle of clear declaration of all important information of both the parties relating to insurance in insurance agreement is called _____.
 (a) Principle of Full trust (b) Principle of Insurable interest
 (c) Principle of Re-imbusement of loss (d) Principle of Transfer of property
- (9) What is implied condition ?
 (a) Written Condition (b) Assumed condition
 (c) Condition placed in policy (d) Only oral condition
- (10) Which price is the real price of the unit of mutual fund ?
 (a) Basic price (b) Market price
 (c) Net Asset value (d) Price with premium
- (11) After declaration of dividend, within how many days dividend warrant should be dispatched to the unit-holders ?
 (a) 15 days (b) 30 days (c) 10 days (d) 21 days
- (12) In which year was UTI setup ?
 (a) 1960 (b) 1962 (c) 1963 (d) 1966